

Iesniegums vēja elektrostaciju ietekmes uz vidi sākotnējam izvērtējumam

Atbilstoši Ministru kabineta 2015. gada 13. janvāra noteikumiem Nr.18 „Kārtība, kādā novērtē paredzētās darbības ietekmi uz vidi un akceptē paredzēto darbību”

2019. gada 16.decembris

Rīga

1. Ierosinātāja vārds, uzvārds, personas kods (juridiskajai personai – nosaukums un reģistrācijas numurs, juridiskā adrese, tālruņa numurs un elektroniskā pasta adrese

AS "Latvenergo", Reģistrācijas Nr.: 40003032949, Juridiskā adrese: Pulkveža Brieža iela 12, Rīga, LV-1230, Latvija. Tālrunis: +371 67 728 222, e-pasts: info@latvenergo.lv

2. Ierosinātāja kontaktadrese (adrese un tālruņa numurs), juridiskai personai arī rekvizīti

Pulkveža Brieža iela 12, Rīga, LV-1230, Latvija. Tālrunis: +371 67 728 484, 29131864; e-pasts: dainis.kanders@latvenergo.lv.

3. Paredzētās darbības (objekta) nosaukums

Vēja elektrostaciju (turpmāk tekstā - VES) izbūve.

4. Informācija par paredzētās darbības fizisko pazīmju aprakstu, t.sk. informācija par apjomu, darbības sagatavošanu pirms paredzētās darbības uzsākšanas, nojaukšanas darbiem un to risinājumiem (ja paredzētā darbība tādus ietver), izmantojamo tehnoloģiju veidiem, nepieciešamajiem infrastruktūras objektiem (piem., pievedceļš, autostāvvietā, žogi, notekūdeņu attīrīšanas iekārtas, ūdensapgāde, artēziskie urbumi, palīgēkas, labiekārtošana)

Paredzētā darbība ir divu VES uzstādīšana Priekules novada Virgas un Priekules pagastos. Paredzētai darbībai ielānātas divas alternatīvas realizācijas vietas – uz DR (zemes vienību kadastra numuri – 64820060090, 64980040098, 64820060039) no Priekules pilsētas un ZA (zemes vienību kadastra numuri – 64820030031, 64820040048) no Priekules pilsētas. Iesnieguma sākotnējam ietekmes uz vidi novērtējumam 1.pielikumā pievienota apkārtnes karte ar plānotām VES atrašanās vietām.

VES tornis tiks piegādāts izjaukts un tas var sastāvēt no pieciem moduļiem, rotora un spārniem. VES tiek saliktas uzstādīšanas vietā. Pēc VES uzstādīšanas tiek veikti elektroinstalācijas darbi un pievienoti kabeli.

VES savienojumam ar transformatoru apakšstaciju (ar vīdsprieguma slēgiekārtu un eļļas transformatoru) un augstsprieguma apakšstaciju paredzēts izbūvēt elektroapgādes kabeļlīniju (tips – alumīnija ar XLPE izolāciju). Apakšstaciju izvietojums tiks noteikts turpmākā projektēšanas gaitā.

Būvdarbu laikā un vēlākā vēja parka torņu ekspluatācijā sagaidāmas lokāla rakstura augsnes īpašību izmaiņas tieši būvniecībai pakļautajā teritorijā. Paredzamās ietekmes saistāmas ar augsnes sablīvēšanos pārvietojoties smagajai tehnikai, iespējami īslaicīgi augsnes uzbūrumi.

Tomēr ņemot vērā, ka tiks ietekmētas tikai platības zem VES torņiem, kopējo ietekmi uz augsni un hidroģeoloģiju var uzskatīt kā nebūtisku. Veicot darbus tiks ņemtas vērā esošās meliorācijas sistēmas un to funkcionēšana netiks traucēta. Augsnes īpašības nelielās platībās var ietekmēt arī būvdarbos izmantotās tehnikas radītais spiediens un vibrācija. Iespējamā augsnes sablīvēšanās

un virskārtas noplicināšana uz darbu veikšanas laiku, kā arī nelielā periodā pēc tam var apgrūtināt veģetācijas atjaunošanos, kā arī uz laiku nebūtiski samazināt augsnes filtrācijas spējas. Jāpiezīmē, ka uzskaitītie riski pastāv tikai ap katru vēja ģeneratoru torni un piebraucamajiem ceļiem, nevis visā darbības teritorijā.

Piebraukšanai pie VES iespēju robežās tiks izmantoti esošie zemes ceļi, kā arī plānots ierīkot jaunus ceļus, lai būtu iespējams veikt būvdarbus un nodrošināt VES ekspluatāciju. Piebraucamie ceļi tiks izbūvēti līdz katram ģeneratoram. Pirms VES būvniecības tiks veikta esošo ceļu rekonstrukcija un jauno pievedceļu izbūve, ņemot vērā pagrieziena rādītājus, ko aprēķina pēc garākās detaļas – rotoru spārna garuma, kā arī iekārtu smagumu pēc iekārtu specifikācijām. Pēc ģeneratoru uzstādīšanas piebraucamie ceļi tiks sakārtoti, lielie pagrieziena rādītāji likvidēti un tiks nodrošināta pievedceļu uzturēšana atbilstošā kārtībā.

Būvniecības laikā iespējama pagaidu vagoniņu izvietošana un biotuaļu uzstādīšana, kas pēc būvniecības beigām tiks aizvesti un šīm vajadzībām izmantotā teritorija sakārtota.

5. Informācija par paredzētās darbības iespējamām norises vietām (norāda adreses un, ja iespējams, zemes vienību kadastra apzīmējumus) un to raksturojumu, ņemot vērā norises vietu un tās iespējami ietekmētās teritorijas vides stāvokli un jutīgumu:

Priekules novada Virgas un Priekules pagasti. Paredzētās darbības zemes vienību kadastra apzīmējumi: 64820060090, 64980040098, 64820060039, 64820030031, 64820040048. Ar nekustamā īpašuma īpašniekiem, uz kuru zemes plānots izvietot VES, noslēgti nodomu protokoli "Par vēja elektrostaciju būvniecības ieceres īstenošanu", kas pievienoti iesnieguma 2.pielikumā.

6. Ja paredzētā darbība ir izmaiņas esošajā darbībā, – esošās darbības raksturojumu, ietverot informāciju par tās apjomiem, tehnoloģiskajiem risinājumiem, galvenajām izejvielām un to uzglabāšanu, dabas resursu izmantošanu, emisijām, notekūdeņiem un atkritumu rašanos

Uz paredzēto darbību neattiecas.

7. Attālums līdz tuvākai apdzīvotai vietai

VES būvniecība tiek plānota mazapdzīvotā lauku teritorijā ar retu apbūvi. Attālums līdz tuvākām apdzīvotām vietām un mājām:

Nr.p. k.	Kadastra numurs uz kura atrodas VES	Attālums līdz, (metros)
1.	64820060090	tuvākai apdzīvotai vietai Priekule – ap 3000 m; tuvākām mājām "Brasli" – ap 1000 m.
2.	64980040098	tuvākai apdzīvotai vietai Purmsāti – ap 2700 m; tuvākām mājām "Niedriņi" – ap 1000 m.
3.	64820060039	tuvākai apdzīvotai vietai Priekule – ap 2400 m; tuvākām mājām "Lidumnieki" – ap 1300 m.
4.	64820030031	tuvākai apdzīvotai vietai Mucenieki – ap 1200 m; tuvākām mājām "Dobeļi" – ap 900 m.
5.	64820040048	tuvākai apdzīvotai vietai Priekule – ap 3000 m; tuvākām mājām "Mucenieki" – ap 700 m.

8. Informācija par paredzēto darbību, t.sk., darbības raksturs

Paredzētai darbībai plānots nepārtraukts ražošanas raksturs, kas atkarīgs no laika apstākļiem. Elektroenerģijas ražošana plānota pie vēja ātruma no 4 m/s līdz 25 m/s.

9. Iekārtas tehniskais apraksts

Plānotais vēja turbīnu skaits – 2. Kopējā jauda – līdz 12 MW (atkarībā no konkursā izvēlētajā vēja turbīnas modeļa). Plānotais gondolas augstums 120-160 metri, rotora diametrs 140-160 metri. Zemāk apkopoti iespējamie vēja turbīnu piegādātāji, vēja turbīnu modelis un jauda:

Nr.p. k.	Valsts/ražotājfirma	Modelis/jauda
1.	Dānija/Vestas	V150 - 4.2 MW; V150 – 4.6 MW
2.	Spānija/Siemens Gamesa	SG 4.5-145; SG 5-145
3.	Ķīna/Goldwind	4.5 MW PMDD
4.	ASV/GE	GE 5.3-158
5.	Vācija/Enercon	Enercon E-147 EP5 E2

Plānoto VES augstums, jauda un aizsargjoslas platums:

Zemes īpašuma kadastra numurs	VES skaits	VES maksimālais augstums (m)	Aizsargjoslas platums (m)	VES jauda (MW)
64820060090 64980040098 64820030031 64820040048	2	210	285 - 315	4,5 – 5,5

10. Īss tehnoloģijas apraksts

VES ģenerators, vējam griežot rotora spārnus, ražo elektrību, ko pa pazemes kabeļiem novada uz transformatora staciju. Vēja ģeneratori pret vēju pagriežas automātiski, tādēļ to novietojums mainās. Bezvēja apstākļos ģeneratori nekustas, bet to kustības ātrums pieaug proporcionāli vēja ātrumam. Šāda tehnoloģija ir aprobēta pasaules prakses apstākļos un principiāli droša.

Iesnieguma 3.pielikumā pievienotas VES tipveida darbības shēmas.

11. Ķīmiskās vielas, ķīmiskie produkti un citi materiāli, ko izmanto ražošanas procesā kā izejmateriālus vai palīgmateriālus un kuri nav klasificēti kā bīstami

Ķīmisko vielu un produktu izmantošana vēja elektroenerģijas ražošanas procesā nav nepieciešama.

12. Bīstamās ķīmiskās vielas un ķīmiskie produkti, kas izmantoti ražošanā kā izejmateriāli, palīgmateriāli vai veidojas starpproduktos vai gala produktos

Bīstamo ķīmisko vielu un produktu izmantošana vēja elektroenerģijas ražošanas procesā nav nepieciešama. Atkarībā no izvēlēta vēja turbīnas modeļa, vēja ģeneratora eļļošanas sistēmā atrodas līdz 400 – 450 litriem eļļas.

13. Produkcija un tās daudzums (gadā)

Plānotais saražotās elektroenerģijas daudzums 25 GWh – 30 GWh gadā.

14. Dabas resursu ieguve un izmantošana (norādīt veidu un apjomu diennaktī, sezonā, gadā)

Uz plānoto darbību neattiecas.

15. Ūdensapgādes risinājums

Veicot teritorijas sagatavošanas un būvniecības darbus, centralizētās ūdensapgādes pieslēgumi nav paredzēti. Būvniecības laikā tiks izvietoti pagaidu uzturēšanās vagoniņi. Dzeramais ūdens tiks piegādāts mucās.

Tā kā vēja parka darbības nodrošināšanai nav nepieciešams pastāvīgs personāls, tad pēc būvniecības beigām pagaidu vagoniņi tiks aizvesti, bet alternatīvi ūdensapgādes risinājumi netiks ieviesti. Arī citas darbības un labiekārtošanas pasākumi, kas saistīti ar cilvēku uzturēšanos vēju parka teritorijā, ne būvniecības, ne ekspluatācijas laikā nav nepieciešami.

16. Plānotais notekūdeņu (sadzīves, ražošanas, lietus) daudzums (m^3 diennaktī, mēnesī vai gadā)

Veicot teritorijas sagatavošanas un būvniecības darbus, centralizētās kanalizācijas pieslēgumi nav paredzēti. Būvniecības laikā tiks izvietoti pagaidu uzturēšanās vagoniņi. Plānots izvietot arī vairākas izvedamās biotualetes.

Tā kā vēja parka darbības nodrošināšanai nav nepieciešams pastāvīgs personāls, tad pēc būvniecības beigām pagaidu vagoniņi un tualetes tiks izvestas, bet alternatīvi kanalizācijas risinājumi netiks ieviesti. Arī citas darbības un labiekārtošanas pasākumi, kas saistīti ar cilvēku uzturēšanos vēju parka teritorijā, ne būvniecības, ne ekspluatācijas laikā nav nepieciešami.

17. Siltumapgādes risinājums

Uz plānoto darbību neattiecas.

18. Piesārņojošo vielu emisijas gaisā

Vējš ir tīrs atjaunīgais dabas resurss, kura izmantošana nerada gaisa piesārņojumu.

19. Smakas

Uz plānoto darbību neattiecas.

20. Piesārņojošo vielu emisija augsnē

Uz plānoto darbību neattiecas.

21. Atkritumi. Paredzamā atkritumu apsaimniekošana

Pirms darbu uzsākšanas atbilstoši AS „Latvenergo” kārtībai K233 - „Darbu, kurus veic darbuzņēmēji Ražošanas objektos, izpildes kārtība” (turpmāk tekstā - K233) tiks izstrādāts Darbu veikšanas projekts (turpmāk tekstā - DVP), kas satur darbu organizācijas plānu un darba aizsardzības plānu. Darbu organizācijas plānā attiecībā uz atkritumu apsaimniekošanu būs norādīta atkritumu aizvākšanas kārtība un izkraušanas vietas, ņemot vērā būvgriežu, sadzīves un bīstamo atkritumu šķirošanas nepieciešamību. DVP būs izstrādāts objekta plāns, kurā attēlotas iekārtu, mehānismu, materiālu un atkritumu izvietošanas vietas, norādot to svaru un gabarītu atbilstību pieļaujamiem lielumiem kā arī bīstamo un kaitīgo materiālu un atkritumu glabāšanas vietas.

Bīstamo atkritumu apsaimniekošana tiks veikta saskaņā ar Atkritumu apsaimniekošanas likuma un 2011.gada 19.aprīļa Ministru kabineta (turpmāk tekstā - MK) noteikumu Nr.302 „Noteikumi par atkritumu klasifikatoru un īpašībām, kuras padara atkritumus bīstamus” prasībām. Būvniecības laikā radušies bīstamie atkritumi tiks apsaimniekoti, ievērojot 2018.gada 7.augusta MK noteikumu Nr.494 “Atkritumu pārvaldījumu uzskaites kārtība” II. un III. nodaļā noteiktās prasības. Pēc tam bīstamie atkritumi to tālākai apsaimniekošanai tiks nodoti bīstamo atkritumu apsaimniekotājam, kas noteiktajā kārtībā no Valsts vides dienesta saņēmis atļauju bīstamo atkritumu apsaimniekošanai.

Būvniecības atkritumi tiks apsaimniekoti, ievērojot 2014.gada 15.aprīļa MK noteikumu Nr.199 “Būvniecībā radušos atkritumu un to pārvaldījumu uzskaites kārtība” noteiktās prasības.

AS „Latvenergo” ir iesaistījies brīvprātīgi izlietotā iepakojuma apsaimniekošanas programmā, tādējādi saņemot dabas resursu nodokļa atbrīvojumu par iepakojumu. Par iepakojuma apsaimniekošanu ir noslēgts līgums ar SIA “Zaļā josta”.

22. Fizikālās ietekmes (piemēram, elektromagnētiskais starojums, vibrācija, troksnis)

Troksnis

Būvdarbus, kad sagaidāma trokšņa emisija, plānots veikt darba dienās un darba veikšanai tiks izmantotas iekārtas, kas atbilst 2002.gada 23.aprīļa MK noteikumu Nr.163 “Noteikumi par trokšņa emisiju no iekārtām, kuras izmanto ārpus telpām” noteiktajām prasībām. Ņemot vērā veicamo darbu veidu un organizācijas kārtību, sagaidāms, ka tehnikas radītās trokšņa emisijas būs īslaicīgas un paredzamā ietekme uz trokšņa robežlielumu izmaiņām nebūtiska. Līdz ar to

netiks pārsniegti 2014.gada 7.janvāra MK noteikumos Nr.16 “Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība” noteiktie vides trokšņa robežlielumi.

DVP būs norādīts pielietojamo tehnoloģiju apraksts, kvalitātes kontrole, kā arī izmantojamo mehānismu saraksts un to galvenie tehniskie parametri.

Vēja elektrostaciju darbībai raksturīgi divi galvenie trokšņa veidi pēc to izcelsmes – mehāniskais troksnis (ģeneratora un transmisijas pārslēga darbība) un aerodinamiskais troksnis. Aerodinamiskais jeb turbulento plūsmu troksnis tiek uzskatīts par būtiskāko un dominējošo negatīvo ietekmju cēloni. Rotorā lāpstiņām šķēlot gaisu, rodas impulsvēda, svelpjoša skaņa, kas ir ļoti saklausāma uz apkārtējā skaņu fona un var radīt apgrūtinājumu vēja parku tuvumā esošajiem iedzīvotājiem. Ņemot vērā, ka tuvākās mājas atrodas aptuveni 700 metru no plānotajām VES, tad normatīvajos aktos noteiktie vides trokšņa rādītāji netiks pārsniegti un negatīva trokšņa ietekme uz tuvumā dzīvojošajiem cilvēkiem VES ekspluatācijas laikā nav paredzama.

Vibrācija

Vēja elektrostacijas darbības laikā novērojama arī zemes vibrācija. Kustīgi objekti rada vibrācijas, kas izplatās materiālajā telpā, pārnēsoties uz citiem materiāliem objektiem. Atkarībā no vibrācijas raksturlielumiem, tai var būt ietekme gan uz cilvēku, gan ietekme uz iekārtām, ēkām un būvēm. Ņemot vērā VES darbības principus, VES iekārtas tehnisko nodrošinājumu un pamatu risinājumus, nav prognozējams, ka VES varētu radīt tādu vibrāciju pārnēsumu caur torni un pamatiem uz zemi, kas varētu radīt vērā ņemamas mehāniskas svārstības augsnē un zemē ap iekārtu, vai nelabvēlīgi ietekmēt cilvēku veselību un viņu ēku drošību.

Mirgošanas efekts

Mirgošanas efektu rada rotora lāpstiņu kustība, tām periodiski aizsedzot sauli un veidojot kustīgas ēnas uz zemes un dažādu objektu virsmas. Rotorā lāpstiņu ēnu radītā ietekme stacijas tuvumā izpaužas kā salīdzinoši zemas frekvences mirgošana. Šāda mirgošana nelabvēlīgi ietekmē VES tuvumā dzīvojošos cilvēkus. Ievērojot likumsakarības, kas izriet no ēnu modelēšanas saistībā ar saules ceļu un saulaino dienu un stundu skaitu, konstatējams, ka šāda ietekme nav izslēdzama.

Modernie lieljaudas vēja rotoru rada daudz lēnāku mirgošanu – parasti 0,3 un 1 Hz robežās, un nav pierādīta šādas mirgošanas tieša ietekme uz cilvēku veselību, taču tā vērtējama kā traucējoša. Atbilstoši “Vadlīnijām vēja elektrostaciju ietekmes uz vidi novērtējumam un rekomendācijas prasībām vēja elektrostaciju būvniecībai”, novērtējot VES radīto mirgošanas efektu, pieņem, ka šī ietekme var izpausties vismaz 500 m attālumā no stacijas. Ņemot vērā to, ka tuvākās mājas atrodas 700 metru attālumā no VES, tad būtiska negatīva mirgošanas efekta ietekme uz VES tuvumā dzīvojošajiem nav paredzama.

Atstarošanās

Gaismas staru atstarošanās no VES rotora lāpstiņām rada efektu, ko sauc par atstarošanos. Atstarošanās ietekme uz cilvēku veselību līdzinās mirgošanas efekta ietekmei. Lai samazinātu iespējamo ietekmi, jāpievērš uzmanība vēja ģeneratoru krāsas un virsmas apdares materiāla izvēlei. Vēja elektrostacijai spārni ir ar gludu virsmu, tamdēļ atstarošanās efekta samazināšanai tie tiek krāsoti tonī, kas šādu ietekmi samazina. Taču, ņemot vērā attālumu līdz tuvākām mājām un apdzīvotām vietām, nav sagaidāma negatīva ietekme uz tuvumā dzīvojošo cilvēku veselību.

Elektromagnētiskais starojums

VES radītais elektromagnētiskais lauks pēc intensitātes ir salīdzināms ar sadzīves elektrotehnikas radīto un jau 10 m rādiusā no ģeneratora ir nenozīmīgs.

Rotorā lāpstiņu apledošana

Latvijas klimatiskajos apstākļos aukstajā gada laikā var būt novērojama vēja rotora lāpstiņu apledošana. Tā var radīt tiešus draudus tuvumā esošiem cilvēkiem. Ledus gabalu atlūzas no kustībā esošām rotora lāpstiņām spēj aizlidot pietiekami tālu, lai varētu nopietni traumēt apkalpojošo personālu vai garāmgājējus.

23. Apkārtējās ūdenstilpes (ūdensteces (norādīt attālumu līdz tām), ietekme uz zivju resursiem, ietekme un gruntsūdeņu līmeni, plūdu iespējamība (nepieciešamības gadījumā pievienot izziņu no LVGMC):

Attālums līdz Prūšu ūdenskrātuvei – ap 2000 m, upei Virga – ap 500 metri, Dobeļdiķim – ap 1500 m, Dobeļupei – ap 150 metri. Ietekme uz iepriekš minēto ūdenstilpju zivju resursiem nav paredzama.

Ņemot vērā, ka tiks ietekmētas tikai platības zem VES torņiem, kopējo ietekmi uz gruntsūdeņu līmeni var uzskatīt kā nebūtisku.

Veidojot vēja parku, visas esošās meliorācijas sistēmas tiks saglabātas, bet nepieciešamības gadījumā (ja kāds sistēmas atzars tiks ietekmēts) arī atjaunotas. Ja šīs darbības tiks realizētas atbilstoši projektam, ievērojot meliorācijas sistēmu izvietojumu un funkcionalitāti, tad kopējā meliorācijas sistēmu kvalitāte nepasliktināsies.

24. Paredzamā ietekme uz īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, īpaši aizsargājamām sugām, īpaši aizsargājamiem biotopiem un mikroliegumiem

Priekules novadā ir divas NATURA 2000 teritorijas, kuras ir Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamās. Tās ir: Blažģa ezers, kurš īpaši piemērots kokvārdēm. Tās izplatījušās jau daudzu desmitu kilometru attālumā no šīs teritorijas. Otrs ir Ruņupes liegums. Šeit ir aizsargājami biotopi (platlapju meži), dzīvo daudzi aizsargājami dzīvnieki, tauriņi un augi aizsargājami augi. Novada teritorijā ir 12 mikroliegumi, tie izveidoti īpaši aizsargājamo sugu (putnu, augu) un īpaši aizsargājamo biotopu (mežu) aizsardzībai. Paredzētās darbības teritorija neatrodas mikroliegumā vai īpaši aizsargājamā dabas teritorijā (ĪADT) un tāpēc nav paredzama plānotās darbības negatīva ietekme uz ĪADT, sugām, biotopiem un mikroliegumiem. ĪADT novietojums attiecībā pret plānotām VES teritorijām attēlots 4.pielikumā.

Attālumu (km) līdz:

- *Natura 2000* teritorijai Ruņupes ieleja – ap 6000 m;
- Valsts kultūras piemineklis Elekšu dobumakmenim – ap 1000 metri;
- Valsts kultūras piemineklis Beltēnu senkapiem – ap 1000 metri;
- Valsts kultūras piemineklis Ķerru pilskalns – ap 1600 metri.

25. Atbilstība teritoriālplānojumam (zemes izmantošanas mērķis):

Plānotās darbības teritorija saskaņā ar Priekules novada teritorijas plānojuma 2015.-2026.gadam Priekules novada funkcionālā zonējuma kartē norādīto ir lauksaimniecībā izmantojamā teritorija. Uz DR no Priekules pilsētas plānotās VES atradīsies teritorijā, kurā saskaņā ar teritorijas plānojumu ir atļauta VES būvniecība (teritorijas plānojumā TIN 1-1 teritorija).

Uz ZA no Priekules pilsētas viena no plānotajām VES atradīsies teritorijā, kuras funkcionālā zonējuma kartē atzīmētas kā novada nozīmes vizuāli vērtīgas ainavas. 5.pielikumā pievienots Priekules novada funkcionālā zonējuma kartes fragments ar iespējamām VES atrašanās vietām.

Par plānoto darbību ir nosūtīta vēstule Priekules novada pašvaldībai. No Priekules novada pašvaldības 2019.gada 15.novembrī saņemta vēstule Nr.2.1.7/19/1554-N “Par AS “Latvenergo” iecerī attīstīt vēja elektrostaciju projektu Priekules novadā”. Vēstule pievienota 6.pielikumā.

26. Transformējamās zemes platība un iepriekšējais zemes lietošanas veids

Plānotās darbības teritorija šobrīd ir lauksaimniecības zeme. Ņemot vērā to, ka VES būvniecība plānota lauksaimniecības teritorijā, tad katra ģeneratora uzstādīšanas vietā tiks veikta lauksaimniecības zemes transformācija apmēram 1,5-2 ha platībā. Tāpat tiks transformēta pievedceļiem nepieciešamā zemes platība. Precīzs transformējamās zemes platību apjoms tiks noteikts tehniskā projekta izstrādes stadijā.

27. Paredzētās darbības ietekmes uz vidi apraksts, ietverot visu iespējamo būtisko ietekmju raksturojumu, ciktāl pieejama informācija par šo ietekmi, ko izraisa:

Emisiju, atkritumu un blakusproduktu rašanās

Vēju parka ekspluatācijas laikā būtiska atkritumu daudzuma rašanās nav paredzama. Tomēr, ja tādi radīsies (iekārtu apkopes, personāla sadzīves atkritumi utml.), tad tie uz vietas netiks uzglabāti, bet gan savākti un nodoti komercsabiedrībām, kuras noteiktā kārtībā Valsts vides dienestā saņēmušas atļaujas atkritumu apsaimniekošanai.

Būvniecības periodā ir raksturīgas tipiskas būvdarbu ietekmes – troksnis, emisijas gaisā (no būvdarbos izmantotās tehnikas), tehnikas, montāžas laukumu un citu pagaidu objektu izveide un uzturēšana, būvmateriālu un būvkonstrukciju transportēšana, atkritumu veidošanās, iespējams (tikai iespējamo nevēlamu notikumu gadījumā) lokāls un neliels augsnes piesārņojums ar būvtehnikas tehniskajiem šķidrumiem.

Būvdarbu laikā radušies atkritumi tiks savākti, nodrošinot to šķirošanu un pagaidu uzglabāšanu un pēc tam nodoti komercsabiedrībām, kuras noteiktā kārtībā Valsts vides dienestā saņēmušas atļaujas atkritumu apsaimniekošanai.

Dabas resursu (īpaši augsnes, zemes platību, ūdens un bioloģiskās daudzveidības) izmantošana

Plānotos pievedceļus paredzēts izveidot ar grants un smilts segumu, 4 līdz 4,5 m platus. Ceļa garums būs atkarīgs no katras VES izvietojuma attiecībā pret esošajiem ceļiem.

Vienīgais dabas resurss, kas tiks izmantots VES ekspluatācijas laikā, ir vējš elektroenerģijas ražošanai. Būvniecības laikā izmantotie resursi tiks aprakstīti Darbu veikšanas projektā.

Ietekme uz ainavu

Analizējot ietekmi uz ainavu, jāsecina, ka kopumā plānotās VES esošās ainavas vērtību nemazinās. Līdzenumu ainavu telpas ar plašiem un tāliem skatiem ir piemērotas lielo vēja elektrostaciju uzstādīšanai, jo lielas dimensijas VES salīdzinoši labi harmonē ar plašām, līdzenām un lēzeni viļņotām teritorijām. To esamība ainavā ienesīs jaunas dominantes, ko iespējams uztvert arī kā vides orientierus, kas ainavu var padarīt interesantāku un atraktīvāku. Pārmaiņas vidē izjutīs pie vēja ģeneratoriem esošo tuvāko māju iedzīvotāji, kam ierastā ainava tiks izmainīta.

Ietekme uz putniem un sīkspārņiem

Plānoto VES tuvumā nav teritoriju (t.sk. ĪADT), kuru aizsardzības mērķis ir ornitofaunas saglabāšana. VES tuvumā nav putniem nozīmīgu barošanās vietu, kā arī VES neatrodas putnu galvenajos migrācijas ceļos. Ņemot vērā iepriekš minēto nav sagaidāma būtiska negatīva ietekme uz putnu un sīkspārņu populācijām.

28. Apraksts ar plānotiem pasākumiem, kas paredzēti, lai nepieļautu vai novērstu apstākļus, kuri varētu radīt būtisku nelabvēlīgu ietekmi uz vidi:

Fizikālo ietekmju mazināšana

VES ir paaugstināta riska objekti, kas var radīt draudus videi, cilvēka dzīvībai, veselībai vai īpašumam. Līdz ar to ap VES atbilstoši Aizsargjoslu likumā noteiktajam būs noteikta drošības aizsargjosla, kuras galvenais uzdevums ir nodrošināt vides un cilvēku drošību šo objektu ekspluatācijas laikā un iespējamo avāriju gadījumā, kā arī pašu objektu un to tuvumā esošo objektu drošību.

Lai mazinātu iespējamās drošības riskus VES plānots izvietot maksimāli iespējami tālu no dzīvojamajām mājām un publiskās lietošanas ceļiem.

Ņemot vērā, ka plānotās VES atrodas netālu no lauksaimniecības lidlauka “Priekule”, tad ir sagatavota un nosūtīta vēstule Valsts aģentūrai “Civīlās aviācijas aģentūra” par ieceri īstenot VES pilotprojektu. Valsts aģentūras “Civīlās aviācijas aģentūra” 2019.gada 25.oktobra atbildes vēstule Nr.01-8/1747 pievienota iesnieguma 10.pielikumā.

Saskaņā ar “Vadlīnijas vēja elektrostaciju ietekmes uz vidi novērtējumam un rekomendācijas prasībām” vēja elektrostaciju būvniecībai norādīto informāciju lielo vēja turbīnu radītā infraskaņa parasti nav dzirdama, bet izraisa ēku elementu vibrācijas, kas var pastiprināt esošo trokšņa līmeni. Skaņas spiediena līmenis frekvenču diapazonā zem 10 Hz var pārsniegt 60 dB pat 750 m attālumā no VES.

Ievērojot "Landesanstalt für Umwelt, Messungen und Naturschutz Baden-Württemberg" (Vides, mērījumu un dabas aizsardzības valsts institūts Bādene, Virtembergā) 2016. gadā publicēto pētījumu "Zemas frekvences trokšņi, t. sk. infraskaņa no vēja turbīnām un cietiem avotiem" (angl. val. Low-frequency noise incl. infrasound from wind turbines and other sources) un tā rezultātus, kur norādīts, ka:

- 700 m attālumā no vēja turbīnām, tika novērots, ka tad, kad vēja turbīna bija ieslēgta, infraskaņas mērījumi nebija ievērojami lielāki nekā tad, kad turbīna ir izslēgta. Infraskaņu galvenokārt ģenerē pats vējš nevis turbīnas;
- mērījumi, kas tika veikti 150 un 300 m attālumā no vēja turbīnām, norāda, ka infraskaņas līmenis ir krietni zemāks par to, ko cilvēki var uztvert;
- vibrācijas, ko rada vēja turbīnas, jau 300 m attālumā ir minimālas.

Atsaucoties uz Starptautiskās Enerģētikas aģentūras vēja darba grupas ("International Energy Agency - Wind Task 19") 2016. gadā publicēto ziņojumu: "Available Technologies for Wind Energy in Cold Climate" (Vēja enerģijas attīstībai pieejamajām tehnoloģijām aukstā klimatā), kurā norādīts, ka ir vismaz astoņi vēja turbīnu ražotāji, kas piedāvā vēja turbīnu pretapledošanas sistēmas un ir četri neatkarīgi to piegādātāji. Tiek piedāvātas vairākas metodes pretapledošanas sistēmas realizācijai. Vēja turbīnu lāpstiņu pārklāšana ar īpašu pretapledošanas krāsu, kas novērš ledus veidošanos uz tām. Aktīva atledošanas sistēma, kas sastāv no ledus atklāšanas sistēmas uz vēja turbīnas lāpstiņām un karstās gaisa plūsmas padeves sistēmas, kas iebūvētas vēja turbīnu lāpstiņās. Karstais gaiss ir vērsts uz svarīgākajām lāpstiņu daļām, lai efektīvi izkausētu izveidojušos ledus kārtu, negatīvi neietekmējot trokšņa līmeni vai vispārējo turbīnu veiktspēju. Tiek piedāvāta arī integrēta ledus atklāšanas sistēma, kas aptur turbīnas darbību, ja vēja turbīnas lāpstiņas ir apledojušas, lai novērstu ledus izsviešanas risku. Tiek piedāvāta arī ledus atklāšanas sensoru sistēma, kas līdzdarbojas ar vēja turbīnu lāpstiņās iestrādātiem sildelementiem, kas automātiski tiek aktivizēti, kad sensoru sistēma piefiksē apledojuma veidošanās labvēlīgus apstākļus.

Ietekmes uz bioloģisko daudzveidību mazināšana

VES iespējamā ietekme uz ornitofaunu un sīkspārņiem ir viena no tipiskām ar VES būvniecību saistītām ietekmēm, tāpēc iespējamo VES būvniecības vietu izvērtēšanai tika piesaistīti sertificēti speciālisti, kam ir atbilstoša kvalifikācija, zināšanas un pieredze. Iesnieguma 7.pielikumā ir pievienoti sīkspārņu eksperta atzinumi par plānoto VES būvniecības un ekspluatācijas iespējamo ietekmi uz sīkspārņu sugu populācijām ar 2019.gada 17.oktobra papildinājumiem, savukārt 8.pielikumā pievienots eksperta atzinums par plānoto VES būvniecības un ekspluatācijas iespējamo ietekmi uz savvaļas putnu populācijām ar 2019.gada 16.oktobra RL/384/16.10.2019. papildinājumiem eksperta atzinumiem RL/306/15.05.2019. un RL/307/15.05.2019.

Ietekmes uz ainavu mazināšana

Tā kā vizuālās pārmaiņas un no tām izrietošā ietekme uz ainavu ir viena no būtiskākām ar VES būvniecību saistītām ietekmēm, kā arī ņemot vērā Priekules novada teritorijas plānojuma TIAN 4.10. nodaļas nosacījumus un 2013.gada 30.aprīļa MK noteikumu Nr.240 "Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi" 163.6.punkta prasības (valsts aizsargājamā kultūras piemineklis "Elekšu dobumakmens – kulta vieta" iespējamā atrašanās VES redzamības zonā), ir sagatavots un 9.pielikumā pievienots ainavu eksperta plānoto VES ietekmes uz ainavu izvērtējums.

Citu ietekmju mazināšana

Atbilstoši AS „Latvenergo” kārtībai (K233) pirms VES būvniecības uzsākšanas tiks izstrādāts Darbu veikšanas projekts, kas saturēs darbu organizācijas plānu un darba aizsardzības plānu. Darbu organizācijas plānā norādīs:

- darbu organizācijas struktūru: atbildīgās personas, to pienākumu sadalījums, telefonu numuri;
- detalizētu darbu veikšanas grafiku, ieskaitot sagatavošanas darbus un darbus ārpus objekta. Ja darbus dara ar pārtraukumiem, norādīt kādā stāvoklī un kur atradīsies mehānismi un palīgierīces laikā, kad pamatiekārtā ieslēgta darbā;

- personāla kalendārais grafiks atbilstoši darbu veikšanas grafikam;
- nepieciešamo speciālistu saraksts darbu veikšanai;
- izmantojamo mehānismu saraksts, to galvenie tehniskie parametri un piederība (darbuzņēmēja vai pasūtītāja);
- objekta plānu, kurā jānorāda:
 - darbu veikšanas vieta;
 - piebraucamie ceļi un pieejas darbu vietām;
 - remontiekārtas, mehānismu, materiālu un atkritumu izvietošanas vietas, norādot to svaru un gabarītu atbilstību pieļaujamiem lielumiem;
 - bīstamo un kaitīgo materiālu un atkritumu glabāšanas vietas;
 - pagaidu komunikāciju izvietoējums (cauruļvadi, elektrokabeļi, elektrosadales u.c.);
 - ugunsdzēsības, glābšanas līdzekļu un pirmās palīdzības komplektu izvietoējums;
 - evakuācijas ceļi;
 - darbu vietās vai to tuvumā darbā esošās iekārtas un komunikācijas, kuras kaut kādu iemeslu dēļ nav atslēgtas vai atvienotas.
- atkritumu aizvākšanas kārtība un izkraušanas vietas, ņemot vērā sadzīves un bīstamo atkritumu šķirošanas nepieciešamību;
- higiēnas prasības;
- putekļu un dūmu aizvadīšanas kārtība;
- ugunsdrošības pasākumi darba zonā. Ugunsbīstamo darbu veikšanas kārtība;
- pirmās palīdzības sniegšanas kārtība;
- darbu pārtraukšanas, cilvēku un mehānismu izvešanas kārtība ugunsgrēku, avāriju gadījumos, kā arī avārijas gatavības laikā;
- pielietojamo tehnoloģiju apraksts, kvalitātes kontrole. Ja šie jautājumi aprakstīti citos līgumam pievienotos dokumentos, jānodod atsauce uz attiecīgām līguma sadaļām.

Darba aizsardzības plānā norādīs:

- nepieciešamie ražošanas objektu darba režīmu ierobežojumi drošai darbu veikšanai (agregātu apturēšana, sprieguma atslēgšana, ceļu slēgšana vai transporta kustības ierobežošana u.c.);
- nepieciešamie dokumenti, veicot darbus aizsargjoslās, tai skaitā izpildot zemes darbus dziļāk par 0,3m;
- iespējamie riska faktori, kuri var rasties darbu veikšanas procesā veselībai vai videi kaitīgu materiālu dēļ un attiecīgie darba un vides aizsardzības pasākumi. Rīcība vides piesārņojuma gadījumā.

Paredzētās darbības nelabvēlīgo ietekmju mazināšanai paredzēta:

- VES izvietošana mazapdzīvotā teritorijā;
- izvēlētas un uzstādītas modernas tehnoloģiskās iekārtas, kas ekspluatācijas laikā tiks uzturētas darba kārtībā;
- pazemes kabeļu izmantošana savienojumam ar transformatoru apakšstaciju;
- atkritumu (sadzīves, bīstamie, būvgruži) apsaimniekošana atbilstoši Atkritumu apsaimniekošanas likuma un pakārtoto MK noteikumu prasībām, nodošana licencētam bīstamo atkritumu apsaimniekotājam tālākai apsaimniekošanai;
- absorbējošo materiālu pieejamība būvniecības darbu laikā, lai lokalizētu un savāktu noplūdušās ķīmiskās vielas vai maisījumus iespējama nevēlama notikuma gadījumā;
- drošības datu lapās norādīto vides aizsardzības prasību ievērošana, veicot darbības ar ķīmiskajām vielām un maisījumiem;
- MK noteikumu prasībām atbilstošu iekārtu un mehānismu izmantošana būvdarbos.

Pēc būvniecības procesa beigām no teritorijas tiks izvesti visi ar būvniecību saistītie atkritumi (būvgruži, sadzīves atkritumi), aizvesti projām pagaidu vagoniņi, kas bija izmantoti būvnieku vajadzībām. Daļa no augsnes krautnēm, kas būs radušās pāļu rakšanas laikā tiks izmantota teritorijas labiekārtošanai, savukārt neizmantojamā tiks izvesta no teritorijas.

Ja transportēšanas laikā pa koplietošanas ceļiem tiks novēroti ceļu seguma kvalitātes bojājumi vai defekti, tie tiks izlaboti. Pirms pārvietošanās ar lielgabariem transportiem maršruts jau iepriekš tiks izvērtēts, kā arī izvēlēts transportēšanai piemērotākais laiks, lai maksimāli saudzētu ceļa segumu. Ja transportēšanas laikā būs nepieciešami pagaidu pielāgojumi, tad tie tiks veikti nebojājot koplietošanas ceļu kvalitāti un pēc tam tiks demontēti. Vērtējot kopējo ceļa segumu nestspēju, tā ir pietiekama ar nosacījumu, ja transportēšanu neveic pavasara un rudens periodos, kad ceļu segums mitruma ietekmē kļūst mīkstāks.

VES iekārtas ir aprīkotas ar jutīgiem sensoriem un elektroniskās vadības sistēmām, kas atslēdz VES, lai automātiski izvairītos no dažādiem riskiem, ko var izraisīt neparedzēti meteoroloģiskie apstākļi (vētra, apledojs) un pašu iekārtu defekti. Iekārtas ir aprīkotas ar zibens aizsardzības sistēmu un dažādiem drošinātājiem, kas elektronisko kļūdu gadījumā atslēdz generatoru un apstādina rotoru. VES tehnoloģiski izveidotas tā, lai līdz minimumam samazinātu dažādus riskus.

Ja projekta izstrādes gaitā tiks konstatētas kādas iespējamās ietekmes uz tuvākajām apdzīvotajām vietām, tad tiks meklēti risinājumi šo ietekmju samazināšanai.

29. Ja darbība paredzēta LR iekšējos ūdeņos, teritoriālajā jūrā vai ekskluzīvajā ekonomiskajā zonā:

Uz paredzēto darbību neattiecas

Iesniegumam pievienoti šādi dokumenti:

1. Teritorijas karte ar iespējamo VES izvietošanu;
2. Nodomu protokolu kopijas ar zemju īpašniekiem*;
3. VES darbības tehnoloģiskās shēmas;
4. Karte ar iespējamo VES novietojumu attiecībā pret ĪADT;
5. VES novietojums Priekules novada funkcionālā zonējuma kartē;
6. Priekules novada pašvaldības vēstule
7. Sikspārņu eksperta atzinumi;
8. Ornitologa atzinumi;
9. Ainavu eksperta atzinums;
10. Valsts aģentūras "Civilās aviācijas aģentūra" vēstule.

Iesniegumam pievienotā informācija uz 62 lapām.

Iesniegumā uzrādītā informācija, iesniegumam pievienotie dokumenti un cita informācija ir patiesa un atbilst normatīvajos aktos noteiktajām prasībām

Paraksts: _____

Paraksta atšifrējums

*Ja ir pamatota nepieciešamība saņemt papildus informāciju, tajā skaitā fizisko personu datus, lūgums norādīt informācijas pieprasīšanas mērķi un tiesisko pamatu.

*Pieteiktajām darbībām, kurām jāveic paredzētās darbības ietekmes sākotnējais izvērtējums, ko nosaka likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” un „Aizsargjoslu likuma” prasības no 2008.gada 1.janvāra atbilstoši 2007.gada 9.oktobra Ministru kabineta noteikumiem Nr. 689 „Noteikumi par Valsts nodevu par paredzētās darbības ietekmes uz vidi sākotnējo izvērtējumu” valsts nodevas likme par sākotnējo izvērtējumu ir **213,43** euro, kuru maksā tā ierosinātais pirms attiecīgā sākotnējā izvērtējuma sagatavošanas, izmantojot bezskaidras naudas norēķinu (ar pārskaitījumu).*

Valsts nodevu ieskaita Valsts kasē.

Konts LV76TREL1060210929100

Maksājuma uzdevumā norādot – valsts nodeva par sākotnējā izvērtējuma sagatavošanu Valsts vides dienestā, norādot konkrētā objekta adresi.